

Acta del Ple

Identificació de la sessió

Sessió: Ple Extraordinari 5/2022. Ple Medieval

Ens: Ajuntament de Montblanc

Òrgan: Ple

Caràcter: Extraordinària

President/a: Josep Andreu Domingo

Secretari/ària: Marià Gomis Donat

Dia: 30 d'abril de 2022

Hora d'inici: 11:10

Hora de finalització: 12:15

Lloc: Església de Sant Miquel

Assistents:

Sr. Francesc Benet Ribé (RNA)
Sra. Maria del Carmen Pallas Gallego (ACM)
Sra. Judit Pere Cantó (ACM)
Sr. Oriol Pallissó Balañà (ACM)
Sr. Santi Porta Fernandez (RNA)
Sr Francesc Viñas Sans (ACM)
Sr. Marc Vinya Miralles (JXM)
Sra. Raquel Huguet Masdeu (JXM)
Sr. Lluís Alfons Munne Casas (JXM)
Sr. Gerard Ferré Grau (JXM)
Sr. Juan Manuel Cabello Camacho (PSC)
Sra. Núria Besora Roig (RNA)

ACORDS

Honors i Distincions

1. PROPOSTA CONCESSIÓ A TÍTOL PÒSTUM DE FILLA PREDILECTA DE MONTBLANC A MERCÈ MATILDE I MARCH

Votació: sotmès a votació el dictamen és aprovat pels assistents que constitueixen la majoria absoluta dels membres del Ple, de conformitat amb el següent detall:

Vots a favor: Regidors no adscrits: 4 (Il·lm. Sr. Josep Andreu Domingo, Sr. Francesc Benet Ribé, Sr. Santi Porta Fernández i Sra Núria Besora Roig)

GM Agrupament Catalanista de Montblanc: 4 (Sra. Maria del Carmen Pallas Gallego, Sra. Judit Pere Cantó, Sr. Oriol Pallissó Balanya i Sr. Francesc Viñas Sans)

GM Junts per Montblanc: 4 (Sr. Marc Vinya Miralles, Sra. Raquel Huguet Masdeu, Sr. Lluís Alfons Munne Casas i Sr. Gerard Ferré Grau)

GM PSC-CP: 1 (Sr. Juan Manuel Cabello Camacho).

Vots en contra: 0

Abstencions: 0

Vista la proposta de l'Ajuntament de Montblanc de concessió a títol pòstum de filla predilecta de Montblanc a Mercè Matilde i March

Vist l'Informe de la Directora de l'Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà de data 19 d'abril de 2022 que es transcriu literalment a continuació:

"INFORME PER A L'AJUNTAMENT DE MONTBLANC PER A LA CONCESSIÓ DEL TÍTOL DE FILLA PREDILECTA A MERCÈ MATILDE VIVES I MARCH

Mercè Matilde Vives March va néixer a Montblanc el 16 d' agost de l' any 1956 i va morir el novembre de 2021 a la mateixa vila.

Quan tenia 2 anys, per motius laborals, la família es traslladà a viure a Tarragona. Tot i així els caps de setmana i per les vacances retornaven a Montblanc.

Va estudiar al col·legi de les Carmelites de Tarragona, acabant els seus estudis a l'Institut Martí Franquès. Posteriorment va seguir els seus estudis a la Universitat Autònoma de Barcelona a Bellaterra.

L'any 1974 la Mercè va conèixer al Josep Maria, amb qui l'any 1979 es va casar a Montblanc. D' aquest matrimoni l'any 1980 en nasqué el Pau i quatre anys més tard la Núria. Posteriorment, per motius laborals van anar a viure a Barcelona, treballant tots dos a "la Caixa", fins que amb la jubilació van establir la residència altre cop a Montblanc.

Quan la Sra. Petita Andreu va deixar de fer-se càrrec dels Nanos de Montblanc, la Mercè Matilde amb la seva parella Josep Maria, n'agafaren el relleu, i es feren càrrec de la colla.

L'any 1992 es creà la rèplica del Gegants de Montblanc, i fou llavors quan es va voler donar una nova mirada i una nova organització dels Nanos, ja que es va considerar que fins aquest moment eren la comparsa que acompanyava els Gegants, i tot i que sempre havien tingut un carisma especial per els montblanquins, en aquest moment se'ls volgué reconvertir en una colla més estructurada i amb protagonisme propi.

La Mercè M. i el Josep M., amb la resta de geganters de l'època, es van posar en contacte amb el músic i compositor Josep M. Amorós, encarregant-li l'actual i ja típic "Ball de Nans". Aquesta peça musical va suposar tot un símbol i una icona que identifica als Nanos de Montblanc, oferint així un ball amb entitat pròpia, per ser ballat només per ells, convertint-se en els únics protagonistes.

Cal fer esment que, amb aquesta nova mirada, la Mercè i els seus companys de colla van potenciar i consolidar l'entrada de nenes a la colla, ja que fins aquest moment només en formaven part nens, exceptuant la Sílvia Roca que fou la primera nena del grup.

Així doncs, des de l'any 1992 fins al novembre de 2021, moment en què ens va deixar, la Mercè Matilde Vives i March ha estat al capdavant de la colla de Nanos, guiant-los i fent-los créixer com un grup més del seguici montblanquí."

Vistos els article 37 i següents del Reglament de Protocol, Honors i Distincions de l'Ajuntament de Montblanc aprovat definitivament en data 22 de desembre de 2022

Es proposa al Ple l'adopció dels següent acord:

Primer.- Concedir el títol de filla predilecta de Montblanc a Mercè Matilde i March, a títol pòstum

2. PROPOSTA CONCESSIÓ A TÍTOL PÒSTUM FILL PREDILECTE DE MONTBLANC A SALVADOR NOGUÉS I VALLVERDÚ

Votació: sotmès a votació el dictamen és aprovat pels assistents que constitueixen la majoria absoluta dels membres del Ple, de conformitat amb el següent detall:

Vots a favor: Regidors no adscrits: 4 (Il·lm. Sr. Josep Andreu Domingo, Sr. Francesc Benet Ribé, Sr. Santi Porta Fernández i Sra Núria Besora Roig)

GM Agrupament Catalanista de Montblanc: 4 (Sra. Maria del Carmen Pallas Gallego, Sra. Judit Pere Cantó, Sr. Oriol Pallissó Balanyà i Sr. Francesc Viñas Sans)

GM Junts per Montblanc: 4 (Sr. Marc Vinya Miralles, Sra. Raquel Huguet Masdeu, Sr. Lluís Alfons Munne Casas i Sr. Gerard Ferré Grau)

GM PSC-CP: 1 (Sr. Juan Manuel Cabello Camacho).

Vots en contra: 0

Abstencions: 0

Vista la proposta de l'Ajuntament de Montblanc de concessió a títol pòstum de fill predilecta de Montblanc a Salvador Nogués i Vallverdú

Vist l'Informe de la Directora de l'Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà de data 19 d'abril de 2022 que es transcriu literalment a continuació:

"INFORME PER A L'AJUNTAMENT DE MONTBLANC PER A LA CONCESSIÓ DEL TÍTOL DE FILL PREDILECTE A SALVADOR NOGUÉS I VALLVERDÚ

Salvador Nogués i Vallverdú va néixer a Rojals el dia 23 de Març de 1950, fill de Salvador i Ramona.

L'any 1976 es va casar amb la Pepita Feliu i tingueren tres filles i un fill, la Gemma, l'Ester, la Núria i el Salvador.

De ben petit ja mostrà interès per la natura i per tots els indrets de la Conca, sent-ne profundament coneixedor, sobretot dels entorns de Rojals, on cresqué i aprengué a estimar la natura i tot el que hi esdevenia, però sobretot a mesura que passaven els anys, anava creixent l'amor per el seu poble, Rojals.

Bona part de les seves activitats i aficions giraven entorn de la natura. Amant de la terra, pagès de vocació, va cuidar de les terres de casa tota la seva vida. Gran caçador, respectuós i sempre atent als més menuts per tal d'ensenyar els autèntics valors de la caça, gosser i coneixedor de tots els racons i costums de la fauna d'aquestes contrades. Fou president de l'Associació de Caçadors de Rojals, on en diverses edicions s'encarregà de l'organització del campionat de tir al plat, una de les festes que més l'omplia i que més suava, on va ser capaç de reunir un centenar de tiradors en una sola edició, i atendre un a un a tots els assistents amb un somriure per tal de convertir una competició en una festa i un punt de trobada de molts amics i famílies.

Com a fruit d'aquesta dedicació i passió, esdevenir un gran coneixedor de tot el que l'envoltava; els bolets no tenien on amagar-se, tampoc els cargols ni les truites del Brugent...

De ben jove, juntament amb el seu germà Jordi, es dedicaren a fer feines forestals, compraven i tallaven pins, però amb una molt bona praxis que potenciava que els boscos es refessin al cap de pocs anys. L'any 1976 coincidint amb una època amb lleis forestals restrictives que provocaren una important davallada de la feina, inicià un nou projecte al capdavant del Bar Stop a Montblanc juntament amb la seva esposa Pepita. Amb el temps el convertí en un bar de referència de la comarca, deixant de ser un simple bar i convertint-se en una icona i punt de trobada de nombroses entitats i grups d'amics. El regentà fins a les seves jubilació l'any 2015.

Ara bé, d'entre tota la biografia d'en Salvador, cal centrar-nos en la figura d'alcalde pedani de Rojals, el poble de la seva ànima.

L'any 1980 el Sr. Josep Gomis el nomenà alcalde pedani i exercir el càrrec ininterrompudament durant 42 anys, fins el dia de la seva mort. Mai formà part de cap partit polític ni rebé cap sou per tal de defensar i aportar tot allò que creia que podia fer de Rojals un poble millor i sempre ho feu amb tota l'ànima.

La comparativa del Rojals que es va trobar l'any 1980 i el Rojals que coneixem actualment, són el reflex de la feina ben feta al llarg dels 42 anys, si bé coincideix en

un període de grans canvis socials en general, la seva insistència, persistència, tossuderia, la seva atenció a tot aquell que hi volia parlar, ajudaren i molt a tirar endavant totes i cadascuna de les millores per Rojals. Però sobretot cal ressaltar l'empremta inesborrable que el Salvador ha deixat a tot els carrers, places i racons de tot el poble, però no només com a alcalde, sinó també com a veí i amic."

Vistos els article 37 i següents del Reglament de Protocol, Honors i Distincions de l'Ajuntament de Montblanc aprovat definitivament en data 22 de desembre de 2022

Es proposa al Ple l'adopció dels següent acord:

Primer.- Concedir el títol de fill predilecta de Montblanc a Salvador Nogués i Vallverdú, a títol pòstum

3. PROPOSTA CONCESSIÓ DEL TÍTOL DE FILL PREDILECTE DE MONTBLANC A JOSEP MARIA PORTA BALANYÀ

Votació: sotmès a votació el dictamen és aprovat pels assistents que constitueixen la majoria absoluta dels membres del Ple, de conformitat amb el següent detall:

Vots a favor: Regidors no adscrits: 4 (Il·lm. Sr. Josep Andreu Domingo, Sr. Francesc Benet Ribé, Sr. Santi Porta Fernández i Sra Núria Besora Roig)

GM Agrupament Catalanista de Montblanc: 4 (Sra. Maria del Carmen Pallas Gallego, Sra. Judit Pere Cantó, Sr. Oriol Pallissó Balanyà i Sr. Francesc Viñas Sans)

GM Junts per Montblanc: 4 (Sr. Marc Vinya Miralles, Sra. Raquel Huguet Masdeu, Sr. Lluís Alfons Munne Casas i Sr. Gerard Ferré Grau)

GM PSC-CP: 1 (Sr. Juan Manuel Cabello Camacho).

Vots en contra: 0

Abstencions: 0

Vista la proposta de l'Ajuntament de Montblanc de concessió del títol de fill predilecte de Montblanc a Josep Maria Porta Balanyà

Vist l'Informe de la Directora de l'Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà de data 19 d'abril de 2022 que es transcriu literalment a continuació:

"INFORME PER A L'AJUNTAMENT DE MONTBLANC PER A LA CONCESSIÓ DEL TÍTOL DE FILL PREDILECTE A JOSEP MARIA PORTA BALANYÀ

Josep M. Porta i Balanyà va néixer a Montblanc el dia 6 de juny de 1956, fill de Josep Maria, empleat de banca, i de Montserrat, mestressa de casa. Va contraure matrimoni amb Àngels Mateu amb qui ha tingut dos fills, l'Arnau i el Roger.

Cursà els estudis al Col·legi de la Mercè i posteriorment, entre els anys 1974-1975 i 1978-1979, es llicencià en Geografia i Història a la Delegació a Tarragona de la Universitat de Barcelona. L'any 1981 obtingué la llicenciatura amb grau amb el treball "La vila de Montblanc: agricultura, urbanisme i societat segons el cadastre de 1731" amb la qualificació d'excel·lent per unanimitat. Alhora que, entre els anys 1982 i 1984, cursà els estudis de doctorat, atès que va aconseguir una beca de Formació Personal d'Investigador del Ministeri d'Educació i Ciència.

Paral·lelament, a partir del mes de març de l'any 1983 es desplaçà a Salamanca on, juntament amb un altre company, feren els tractaments arxivístics inicials per a la posterior microfilmació dels documents coneguts com els "papers de Salamanca". És a dir, la documentació republicana que va ser extreta del país durant la Guerra Civil i en els primers temps de la postguerra, com un botí de guerra, i traslladada per tal de concentrar-la a Salamanca com si es tractés d'un sol fons. Així doncs, en Josep M. va ser un dels dos primers arxivers a treballar la documentació que anys després fou objecte de polèmica i que finalment ha estat restituïda a la Generalitat de Catalunya i parcialment als particulars i associacions, legítims propietaris.

El mateix any 1983 es posà al capdavant de l'Arxiu Comarcal de la Conca de Barberà i en fou nomenat responsable. L'any 1988 aprovà les oposicions de la primera promoció del cos de titulats Superiors Arxivers de la Generalitat de Catalunya i posteriorment el corresponent concurs de mèrits de director. Des d'aleshores fins al juny de 2021, data de la seva jubilació administrativa, n'ha sigut el director, portant l'ACCB a esdevenir un arxiu modèlic en l'àmbit català i espanyol (ja que va ser un dels deu primers arxius de l'Estat a obtenir la Norma ISO 9001 de Qualitat) i una de les institucions culturals més rellevants de la nostra comarca al servei de les administracions, institucions, centres educatius, associacions i persones de la Conca.

En un primer moment ingressà la documentació produïda per l'Ajuntament de Montblanc i els protocols notariais del segle XIX, i de mica en mica fent molta pedagogia i amb un esforç incansable per salvar el patrimoni documental de la comarca, el Josep M. aconseguí que es transferissin els fons de 16 dels 22 ajuntaments de la comarca i de nombroses institucions, associacions i fons particulars i patrimonials. I en els últims anys de la seva vida laboral no en pogué ingressar més, ja que s'havia assolit la capacitat màxima de l'actual seu de l'arxiu.

A part de tenir cura de la documentació històrica, cal destacar la implicació i els esforços per vetllar per la bona gestió documental de les administracions de la Conca, assegurant des de l'inici una bona organització i conservació de la documentació activa i semi activa, que amb el temps també esdevindrà patrimoni documental de la comarca.

A banda del seu vessant com a director de l'ACCB, cal destacar igualment la seva presència i aportacions en el món de l'arxivística fora de la comarca, impartint classes d'arxivística a la URV, sent membre fundador de l'Associació d'Arxivers de Catalunya i també exercint, entre els anys 2006 i 2016, com a vocal del Consell Nacional d'Arxius de Catalunya, en representació de la Xarxa d'Arxius Comarcals.

No podem deixar de fer esment de la figura d'historiador d'en Josep M., ja que ha esdevingut un dels historiadors locals i de la comarca de referència. La seva bibliografia està formada per una llarga llista de llibres, de capítols en monografies, col·laboracions en miscel·lànies, actes de jornades i congressos, i també d'innombrables articles publicats en revistes acadèmiques, locals i comarcals i també en premsa. Val a dir que gran part de la seva producció historiogràfica versa sobre la seva estimada Conca de Barberà i, en especial sobre la seva vila, Montblanc.

Tot i la llarga llista de publicacions que no detallaré, i que estan per extens a l'Aplec de Treballs 38 de l'any 2020, cal destacar-ne algunes. Ha redactat diverses col·laboracions per a obres

col·lectives, com ara l'Inventari de la documentació de la Generalitat de Catalunya al "Archivo Histórico Nacional. Sección Guerra Civil", per la Gran Geografia Comarcal de Catalunya, Catalunya Romànica i les Guies dels Arxius de Catalunya.

A més de l'obra sobre la vila de Montblanc al segle XVIII ha publicat els llibres *Història de la Congregació i Germandat de la Sang de Montblanc* (junt amb Gabriel Serra i Cendrós, 1992), *Els Torraires de Montblanc* (1994), *El Casal Montblanquí. Cinquanta anys d'història d'una societat cultural, recreativa i esportiva (1947-1997)* (1997), *Imatges i records. Montblanc* (1998), *una posada al dia de la guia de la vila en l'obra titulada Montblanc* (de l'any 2000), *150 anys de les Germanes Carmelites Vedrunes a Montblanc* (amb Pilar Navàs, 2003), *una acurada biografia del seu oncle i gran artista i pintor Ismael Balanyà (1921-2000)* (amb Jordi Balanyà i Ismael Porta, 2007) i *Les sortides de les marededeus de la Serra de Montblanc (1687-2016). Devoció i festa* (2018). Juntament amb més d'un centenar d'articles d'investigació històrica sobre Montblanc i la Conca de Barberà editats en actes de jornades, col·loquis i congressos, en revistes especialitzades i en d'altres d'un caràcter més local, com els *Aplecs de Treballs*, les revistes *Espitllera* i *El Foradot* i en setmanaris i altres publicacions de la comarca.

Entre altres col·laboracions en obres col·lectives, i tenint en compte solament l'àmbit montblanquí, també ha participat en les edicions: *Història del convent i del col·legi episcopal Mare de Déu de la Mercè de Montblanc* (1994), *El Palau Alenyà de Montblanc* (2001), *El centenari de la Coronació canònica de la Mare de Déu de la Serra de Montblanc (1906-2006). Història d'una devoció* (2007) i *Sanitat i vida (I). Notes esparses sobre la sanitat montblanquina i comarcal (s. XVI-XX)* (2009).

Per acabar, ens resta fer esment que en l'actualitat està immers en la confecció del llibre de la *Història dels Gegants i dels Nanos de Montblanc*, i d'immediata publicació de l'*Inventari-catàleg dels fons de l'antic Districte notarial de Montblanc*, custodiat a l'ACCB.

Josep M. Porta ha tingut sempre, i en tot moment, una gran sensibilitat per la cultura i pel patrimoni documental local i comarcal i per la seva difusió, participant en moltes institucions i col·laborant sempre que se l'ha necessitat, com per exemple, entre els anys 1982 i 2007 com a jurat i secretari dels *Concursos Literaris Escolars de les Festes i Fires de Sant Maties*, i des de la direcció de l'ACCB, amb la plena i necessària cooperació del Consell Comarcal, fou l'impulsor dels *Premis Aires de la Conca*, que ja porta catorze edicions, amb la finalitat de fomentar i fer créixer la recerca història de la comarca. Alhora que, una de les seves dèries, sempre s'ha centrat en la relació amb els centres d'ensenyament, i que tots els alumnes, almenys una vegada, vinguessin de visita a l'Arxiu per tal de conèixer el seu funcionament, les seves finalitats, els fons i els principals documents que s'hi conserven. Amb aquest esperit plenament divulgador, també ha estat fundador i col·laborador del *Centre d'Estudis de la Conca de Barberà*, on ha publicat nombrosos articles d'investigació i, d'ençà de l'any 1992, en cada *Aplec de Treballs*, ha recollit la *Bibliografia editada sobre la Conca de Barberà*.

Així mateix, al llarg de la seva vida ha dut a terme nombroses activitats de docència. Com ara, de professor substituït al Col·legi de la Mercè, com a professor dels cursos de *Reciclatge de Català per a mestres i professors*, de diferents seminaris de la *Universitat de Tarragona*, de cursos d'*arxivística* i de *documentació* i d'altres de divulgació d'*història local i comarcal*, entre les que destaquen els dels *Serveis Territorials de Cultura* i les set edicions dels *Cursos de*

Guies Turístics de Montblanc; alhora quals també ha impartit més d'un centenar de conferències, entre les que destaquen les donades en gairebé cada edició de la Setmana Medieval.

I, finalment, com a director de l'ACCB, entre els anys 1985 i 2021 també ha redactat més d'un centenar d'informes per a diverses administracions; però, sobretot per a l'Ajuntament de Montblanc, atès el que disposa el Reglament d'Honors i Distincions sobre la concessió de medalles, nomenaments de fills predilectes i adoptius. Per cert que, els nomenaments d'avui són els primers que no escriu d'ençà d'aquella llunyana data 1985.

Així doncs, parlar d'en Josep M, és parlar d'un montblanquí amant de la cultura, promotor i lluitador incansable per la conservació i difusió del patrimoni documental de Montblanc i de la Conca de Barberà."

Vistos els article 37 i següents del Reglament de Protocol, Honors i Distincions de l'Ajuntament de Montblanc aprovat definitivament en data 22 de desembre de 2022

Es proposa al Ple l'adopció dels següent acord:

Primer.- Concedir el títol de fill predilecte de Montblanc a Josep Maria Porta Balanyà

Secretari

Alcalde

Marià Gomis Donat

Josep Andreu Domingo